

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Replica Ioan. Eckii Adversvs Scripta secunda Buceri
apostatæ super actis Ratisponæ**

Eck, Johannes

Ingolstadii, 1543

VD16 E 416

Deus potest alia & meliora facere quam fecit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30106

Secundum dictum est antiqua hæresis Petri Abelardi & sociorum: fieri nō posse, vt deus alia agat, quā agit. Nam de illis inquit magister: Quidam de suo sensu gloriantes, dei potentiam sub mensura coartare conati sunt. Aiunt enim: Non potest deus aliud facere, quā facit, nec melius facere id quod facit, nec aliud prætermittere de his, quæ facit. Et ad conuincendum illos erroris allegat verba Christi: An putas, quia non possum rogare patrem meum, & exhibebit mihi modo plus quā 12. legiones angelorum? Ex quibus verbis patenter innuitur, quia poterat filius rogare, quod non rogabat, & pater exhibere, quod non exhibebat. Qua autoritate August. in Enchiridio probat, deū multa potuisse facere, quæ non fecit. Et in libro de natura & gratia inquit: Dominus suscitauit Lazarū in corpore: nunquid dicendum est, non potuit suscitare Iudam in mente? Potuit quidem, sed noluit.

Tertium dictum est blasphemum, & constringit omnem potentiam dei. Cum enim apud deum non sit impossibile omne verbum, deus potuisset meliorem fecisse hominem ex autoritate August. super Gen. Talem potuit deus hominem nec fecisse, q̄ nec peccare posset, nec vellet. Nec credo quod Bucer negabit mihi, quin deus posset eum facere meliorem & Lutherum, sicut totū cleph. posset iustificare, qui ex persecutore fecit vas electionis. Cæcum à natiuitate, vt manifestaret in eo gloria dei, Chrs fecit meliorem, s. videntē. Quod negare non potes, quin & alium cæcum posset facere meliorem, s. videntem. Sic quando annus est intemperatus, sunt grandines, aer est infectus, fluij inundant lapideus es, si negas deū posse facere meliorem annū. Alioqui nō docuisset illa à deo petenda. Et vt finem faciā, impium & blasphemū est dicere thesaurum omnipotentiae & infinitae bonitatis dei esse exhaustum, cū & alium mundum posset facere, & illum posset facere meliorem. Scio ad corticem verborum

Hij quos

Deus potest alia facere, quā facit. Dist. 43. primi.

Matt. 26

August.

Lucæ 2

Augustin.

Deus potest facere res meliores.

Ioan. 9

3. Reg. 2

quos fucos posset obtrudere Bucere: redeat, & faciat: non impune feret.

Pfal. 113 Hoc solum moneo candidum lectorem, quàm imprudenter colligat Bucer, deum necessario agere, & hominem libera voluntate, ac si voluntas dei non esset liberrima, ac si errasset qui dixit: Omnia quæcunq; voluit fecit: ac si anteq; vlla esset causa, deus non liberrime in principio creasset cælum aut terram. Aut quod tunc libere creasset mundum, iam vero minuta eius libertate, necessario ageret in mundo creato ob causas secundas, quæ omnia sunt absurdissima.

Fol. 37 Bucer. Non necessitas, sed coactio liberati voluntatis aduersatur. Hoc dicit ex Apologia Eckij.

Fol. 34 Bucer. Quæ homo certo nouit sibi bono esse aut fore, ea non potest nõ expetere, nõ cõsectari. Et hoc quoq; falsum est, & contra totam scripturam de Cain, Iudæis, tam sæpe, sed Paulino Theologo (ita vult videri) Paulum obijcio ad

2. Cor. 7 Corinth. Nam qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem aut habēs voluntatis suæ, & hoc iudicauit in corde suo, &c. Falsa sunt ergo omnia, q̄ dicit Bucer de hominibus huius mundi, etiã bonis, q̄ non possunt non relicto mūdo venire ad Christum. Et infra: Quo

Errores Bucer. magis necessario venit. Et infra: Cum tātum, quæ dei sunt, & nihil quod non dei est, velle poterimus, &c. Erronea sunt ista & falsa. Petrus sciuit bonum esse Christum nõ negare, tamen potuit negare, sicut euentus ostendit. Magna cœcitas apostata, cum quod deus præstat spiritibus beatis in cœlo, vt non possint peccare, non possint velle, nisi quæ dei sunt, &c. Hæc ipse tribuit in hac lachrymarum valle hominibus adhuc cum Paulo clamantibus: Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?

At cum articulus de libero arbitrio sit conciliatus, & nobiscū cõueniant reiecto Manichæi dogmate, in quo ab initio Luther & Carlstadius inuoluti forduerūt, adeo vt etiã

Melan

Melanchthonem in suam pertraherent hæresim, qui si iam ex animo resipuit (vt Bucer hanc ei mitigationem tribuit) est quod ex animo gaudeamus: tamen epistolis Carlstadij obtusi sententiam approbavit, & locis communibus primo editis. Nam in secunda editione plerumque temperavit, scio, non tñ recantauit aut reuocauit priora scripta. Tantū valet apud eū Philautia, vt nolit errorē agnoscere. Quam multi sunt, qui primam habent editionē & errores sequuntur, quia nesciunt Philippum retractasse sententiam in secunda editione?

Fol. 35
Melanchthon olim in errore Carlstadij

Et vt manifestum fiat Melanchthonem aliquando in Manichæorum hæresi fuisse, adseramus illius ipsius verba ex prima editione locorum communium.

Vsurpata vox liberi arbitrij, à diuinis literis, à sensu & iudicio spiritus alienissima, qua videmus sanctos viros non raro offensos esse: additum est e Platonis philosophia vocabulum rationis æque perniciosum.

1
Pag. 6
Melanchthonis errata.

Quædam enim omnia quæ eueniunt, iuxta diuinam prædestinationem eueniunt: nulla est nostræ voluntatis libertas.

2
Pag. 7

Negari non potest iuxta rationem humanam, quin sit in ea libertas quædam externorum operum: contra interni affectus non sunt in potestate nostra.

3
Pag. 9

Si voluntatem humanam ad prædestinationem referas, nec in internis, nec in externis operibus vlla est libertas.

4
Pag. 12

Si referas voluntatē ad effectus, nulla plane est libertas, etiam naturæ iudicio.

5

Et cum nullus possit apertius cōvinci de falsitate, quàm quod sibi contradicat, age Bucer, nouæ præfidens reformator morum, cur non vnum verbum respondes ad ea, quæ obieci in Apologia, vbi te ipsum impugnas, tibi non constas, sed muliebri instabilitate tibi contradicis? Hic præstavitur, si potes, sodes.

Vanissimum est, quod Bucer extra chorū saltat, & disputat.